

01/12/2008

Cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu ảnh hưởng đến Đài Loan, nơi có hàng chục ngàn công nhân Việt Nam xuất khẩu lao động, bên cạnh hàng vạn cô dâu do chúng tôi đưa về nước. Nhiệm vụ công nhân đã bị sa thải sau khi đã tận mắt nhìn thấy tiền đổ sang đến nơi, và bây giờ không biết tiếp tục lại đưa mình ra sao.

Mặc dù Đài Loan có nền kinh tế phát triển, thì tháng 9 đến nay đã có hơn 800 công ty đóng cửa, ngay cả công nhân người bản xứ cũng bị ảnh hưởng.

Muốn biết chính xác có bao nhiêu công nhân Việt Nam tại Đài Loan bị sa thải là một chuyện rất khó, nhưng theo chị Linh mẹ của Nguyễn Văn Hùng thì trong thời gian gần đây, văn phòng của cha nhận được rất nhiều cú điện thoại từ các con.

Cha Hùng, nhà quý tộc đã biết, là người đưa về Văn phòng Trẻ giúp Công nhân và Cô dâu Việt Nam tại Đài Loan, là nơi mà các công nhân và cô dâu Việt Nam hay tìm đến, mỗi khi gặp khó khăn. Nhưng người này phải tìm đến văn phòng của cha Hùng vì họ hiểu họ đã không được giúp đỡ trong tình hình liên hệ với các cán bộ của sở quán Việt Nam.

Đôi với các công nhân bị sa thải thì văn phòng của cha Hùng có thể giúp được những gì?

Cha Hùng: “Những công nhân đi đến thoả thuận văn phòng để xin tiền vốn hoặc giúp đỡ, chúng tôi hàng ngày đến họ phỏng vấn pháp đòi hỏi sự công bằng. Những trường hợp nghiêm trọng thì chúng tôi yêu cầu chính phủ Đài Loan cho phép họ tạm trú tại văn phòng để chúng tôi giúp đỡ họ. Ví dụ cách đây một tuần có 3 anh tên Kiên Giang qua đây, mỗi người phải trả 7.200 Mỹ kim, nhưng khi qua tại bên này, họ không nhận được, và công ty môi giới nói họ đã lừa đảo họ; sau đó họ đã có 3 anh này ra sân bay để gửi trả về Việt Nam mà không nói gì về vốn để bị thất nghiệp. Trong những trường hợp đó chúng tôi xin Bộ Lao động Đài Loan cho phép họ được tạm trú tại văn phòng, và sau khi họ tạm trú, chúng tôi sẽ vốn hoặc giúp đỡ họ đòi hỏi sự công bằng.

Trường hợp thứ 2, những công nhân bị sa thải những vốn mua được của Đài Loan để tiếp tục được đi chợ, sau khi chính phủ Đài Loan cho phép họ được của họ để đi chợ trong 2 tháng, thì nếu trong tháng đầu họ vốn chợ có chỗ nhận, họ đến văn phòng thì văn phòng làm văn thư để xin chính phủ cho họ của họ thêm một tuần 2 tháng nữa, là 4 tháng.

Còn trường hợp mà họ chợ gửi đến thoả thuận văn phòng thì chúng tôi sẽ vốn cho họ là lý sự tiền môi giới, trả tiền vé máy bay từ Việt Nam qua Đài Loan, rồi chia đều cho 24 tháng và nhận cho 5 tháng mà công nhân đã làm, còn lợi bao nhiêu thì hoàn trả cho người lao động.

Còn những người không có chỗ gửi đến thoả thuận cho chúng tôi, họ bị trả về nước, thì chúng tôi được biết khi đi, họ đã trả về Việt Nam bảy tám ngàn đô la; và khi bị trả về nhà về, mỗi người

chợ đợợợ c bợợợ i thợợợ ngợợợ 1.200 đợợợ n 2.000 Mợợợ kim mà thôi.”

Đợợợ u đợợợng buợợợ n là mợợợ c dù tình hình kinh tế Đài Loan có khó khăn, nhiệm vụ công ty đợợợng cợợợ a, sa thợợợ i công nhân; các công ty môi giới ở bên Việt Nam vợợợ n tỉợợợ pợợợ c nhợợợ n công nhân đợợợ làm thợợợợ c cho hợợợ đi Đài Loan.

Theo chợ chúng tôi đợợợợ c biợợợợ t, sợợợ quán Việt Nam tại Đài Loan đã có yêu cợợợ u Bộ Xã hợợợ i, Lao đợợợ ng và Thợợợợ ng binh thợợợợ m ngợợợ ng gợợợ i công nhân sang Đài Loan, nhợợợ ng đợợợợ ng nhợợợ bợợợ này trợợợợ i rợợợ ng công nhân là ngợợợợ i có quyợợợ n quyợợợ t đợợợ nh sau cùng.

Vợợợ đợợợ m này, cha Hùng cho biợợợợ t: “Tôi nghĩ rợợợ ng quyợợợ n quyợợợ t đợợợ nh cợợợ a ngợợợợ i công nhân là đợợợng, nhợợợ ng chính phủ Việt Nam là ngợợợợ i biợợợợ t chuyợợợ n này rợợợ t rõ thì chính phủ ngoài chuyợợợ n khuyên bợợợ o ra, tôi nghĩ chính phủ cũng cợợợ n có chính sách đợợợ hợợợ n chợợợợ viợợợ c đợợợ a ngợợợợ i sang Đài Loan trong lúc kinh tế xợợợ này đợợợng suy thoái. Chính phủ không thợợợợ i lý do vợợợ quyợợợ n đi làm cợợợ a ngợợợợ i công nhân đợợợ rợợợ i hợợợ tỉợợợ pợợợ c bợợợ bợợợc lợợợ t bợợợ i các công ty môi giới. Tôi nghĩ đợợợợ u đợợợ trái vợợợ i đợợợ o đợợợ c và lợợợợ ng tâm.”

Theo lợợợ i Linh mợợợ c Nguyợợợ n Văn Hùng thì giới pháp tợợợợ ng đợợợ i tợợợ t hiợợợ n nay là: “Đợợợ i vợợợ i anh chợợợợ em công nhân Việt Nam đã lợợợ hợợợ c trong các trung tâm đợợợ đợợợợ c đợợợ a qua Đài Loan, xin gia đình khuyên bợợợ o các anh chợợợợ tợợợ m thợợợ i không qua Đài Loan lúc này. Lợợợ i khuyên này cũng gây khó khăn cho các anh chợợợợ, bợợợ i vì các công ty môi giới đã nhợợợ n tỉợợợ n cợợợ a các anh chợợợợ rợợợ i, nợợợ u anh chợợợợ không đi, anh chợợợợ có thợợợợ bợợợ mợợợ t sợợợ tỉợợợ n đợợợ; đã lợợợ phóng lao thì phợợợ i theo lao thôi. Nhợợợ ng nợợợ u anh chợợợợ tỉợợợ pợợợ c qua đây, tình trạng kinh tế suy thoái cợợợ a Đài Loan rợợợ t nghiêm trọng, qua đây anh chợợợợ cũng không có viợợợ c và sợợợ mợợợ t mát cợợợ a anh chợợợợ còn nhiệm vụ hợợợ n.

Riêng đối với chính phủ Việt Nam, chúng tôi mong chính phủ có chính sách cho các công ty môi giới Việt Nam phải nói rõ tình hình kinh tế suy thoái của Đài Loan cho người công nhân. Thứ hai, chính phủ cũng có quy định không cho phép các công ty môi giới tuyển dụng công nhân trong lúc này. Thứ ba, trong trường hợp hợp các công nhân vẫn được tuyển dụng và vẫn được tiếp tục qua bên đây mà không có việc thì tôi nghĩ chính phủ Việt Nam phải có chính sách để yêu cầu các công ty môi giới hoàn trả tiền mà người công nhân phải trả ở Việt Nam.”

Chúng tôi có dịp tiếp xúc với một số công nhân bị sa thải, và đang nhờ văn phòng của cha Hùng giúp đỡ. Để tránh gặp vấn đề sau khi về quê ở Việt Nam, chúng tôi không dùng tên thật của họ ở đây.

Trước tiên là chị Phan Thị Nhân: 20 tuổi, quê ở Bắc Giang, đã đóng cho công ty môi giới Sông Hồng 7.000 đôla, chị mới giúp gia đình được 1.000 đôla thì bị sa thải.

Chị Nhân cho biết: “Em sang ngày 12 tháng 2 năm 2008. Sang được 3 tháng đầu thì công việc ổn định, làm hết tháng. Nhưng đến tháng thứ tư thì làm 15 ngày nghỉ 15 ngày. Em đang nhờ văn phòng cha Hùng làm công văn cho em gia hạn đi chi. Môi giới nói cho em vẫn nộp tiền nhưng không nói gì đến vấn đề bị thất nghiệp. Em nhờ văn phòng cha xin cho em giấy đi chi. Đến tháng hai, nhưng em cũng đã hết hạn làm hết tháng hai rồi, đành phải về quê thôi. Em đang nhờ văn phòng xem có thể nào cho em xin làm một phần nào tiền đóng cho môi giới không, vì mình đi làm quá nhiều tiền mà sang đây mới có 5 tháng đã đi chi rồi.”

Anh Nguyễn Văn Tâm, 28 tuổi, người Hời Đờng, đến Đài Loan tháng 3 năm ngoái; đóng 6.800 đôla cho môi giới.

Anh Tâm nói: “Đi sang đây mấy tháng đâu có việc đâu. Tiền sang đây toàn đi vay thôi, còn tiền làm ra ở đây chiêng đáng bao nhiêu, chi trả lãi thôi. Đâm ra bây giờ vẫn còn nợ hàng mấy ngàn đô nữa.”

Chị Nguyễn Thị Thanh, 29 tuổi, quê ở Bắc Giang, mẹ có bà con 4 sòng bìa đến vay ngân hàng. Chị mong được tiếp xúc với Đài Loan để kiếm việc khác, giúp chi có tiền trả nợ cho bên nhà.

Chị Thanh cho biết: “Môi giới của cháu họ nói họ đến khoát số tìm được mấy cách để cho cháu vay nợ chi không cho cháu ở lại để chi chi. Họ không nói lý do gì mà chi nói tìm được mấy cách để cho cháu vay nợ chi. Họ nói nếu cháu đến ý đi về thì họ sẽ lo giới thiệu cho cháu quay lại tiếp. Cháu học qua, thì thì đêm về bạn bè cháu đến về cho cháu, bạn cháu không được về. Họ cho cháu số đến thi của cha Hùng, cháu gọi cha thì cha bạn cháu vẫn phòng. Về đây cháu được cha nuôi chăm ngày ba bữa, sinh hoạt, nghỉ ngơi. Cháu sang đây nợ mấy sòng bìa để chi gia đình, mẹ cháu mất số, chú cháu mất số, bác cháu về cô cháu mất số để vay lãi ngân hàng. Bây giờ sang đây họ cũng không cho cháu đi làm dù có chi nhàn. Ý muốn của cháu là vì bây giờ không đi làm, ở đây cũng lâu rồi, có cách nào nhanh chóng có chi nhàn để đi làm, cháu kiếm tiền để gọi về trả nợ.”

Và sau cùng là Anh Phạm Thành Huy: 20 tuổi, đi từ Kiên Giang, đóng cho công ty môi giới 7.200 đôla, đến Đài Loan chi trả mấy tháng.

Anh Huy nói: “Nếu cho phép con nhàn gỏi và mì y bển bên Việt Nam thì xin nhàn nhàn thàn này: Mỳ bển i, có muấn sang bên Đài Loan này thì hãy cấn thàn, suy tính cho nó k. bển vì bên Đài Loan thì mỳ bển cũng biấn rấn đó; kinh tế Đài Loan cấn này xuấn cấn p mấn cách trấn trấn. Đấn gấn nhàn mình. Mình đã leo lên lấn cấn rấn thì phấn sấn thôi. Nếu mà mỳ bển đăng ký chấn a tấn đâu hấn thì thôi, mỳ bển cấn Việt Nam  
kấn mấn cấn làm cho nó chấn cấn.”